

МЕТОДИ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ КОШІ ТА МІШАНИХ ЗАДАЧ ДЛЯ ХВИЛЬОВИХ РІВНЯНЬ

Варіант 1

1. По однорідній необмеженій струні поширюються хвилі відхилення, викликані локальним початковим відхиленням, яке має форму параболи

$$\varphi(x) = \begin{cases} 0, & |x| > c, \\ h(1 - c^{-2}x^2), & |x| < c, \end{cases}$$

де $c, h = \text{const} > 0$.

Записати формули, які визначають а) профіль струни в момент часу $t_0 = \frac{c}{3a}$, де

a – стала, що фігурує в рівнянні коливаний струни, і б) закон руху точки струни з абсцисою $x_0 = -2c$.

2. Зобразити графічно профіль однорідної ($a = 1$) напівобмеженої струни з вільним кінцем в моменти часу $t = 1, 2, 3, 4, 5$, якщо струна коливається тільки за рахунок початкової швидкості її точок

$$\psi(x) = \begin{cases} 1, & x \in [2; 4], \\ 0, & x \in [0; 2) \cup (4; +\infty). \end{cases}$$

3. Дати фізичну інтерпретацію поставленої мішаної задачі та знайти її розв'язок:

$$U_{tt} = U_{xx} + 2tx(x-l)^2, \quad t > 0, \quad x \in (0; l),$$

$$U(0, x) = 0, \quad U_t(0, x) = 0, \quad x \in [0; l],$$

$$U(t, 0) = 0, \quad U_x(t, l) = 0, \quad t \geq 0.$$

Варіант 2

1. По однорідній необмеженій струні поширюються хвилі імпульсу, викликані наданою струні початковою швидкістю

$$\psi(x) = \begin{cases} 0, & |x| > 1, \\ 2, & -1 \leq x \leq 1. \end{cases}$$

Записати формули, які визначають а) профіль струни в момент часу $t_0 = \frac{3}{a}$, де a

– стала, що фігурує в рівнянні коливаний струни, і б) закон руху точки струни з абсцисою $x_0 = -\frac{1}{2}$.

2. Напівобмежена однорідна ($a = 1$) струна коливається тільки внаслідок дії на кінець $x = 0$ сили, рівної $\sin^2 \pi t$. Визначити положення точок струни в довільний момент часу t .

3. Знайти закон вільних коливань однорідної струни довжини l , правий кінець $x = l$ якої вільний, а лівий $x = 0$ закріплений, якщо в початковий момент часу струні було надано форму кривої $\varphi(x) = 0,01l \sin \frac{\pi}{2l} x$, після чого струна була відпущена без початкової швидкості.

Варіант 3

1. По однорідній ($a = 1$) необмеженій струні поширюються хвилі імпульсу, викликані наданою струні початковою швидкістю, яка має сталі значення ψ_0 на проміжку струни $x \in [3;6]$, і рівна нулеві зовні цього проміжку.

Записати формули, які визначають а) профіль струни в момент часу $t_0 = 2$, і б) закон руху точки струни з абсцисою $x_0 = 0$.

2. Зобразити графічно профіль однорідної ($a = 1$) напівобмеженої струни з нерухомо закріпленим кінцем у моменти часу $t = 1, 2, 3, 4, 5$, якщо струна коливається тільки за рахунок початкового відхилення її точок, яке рівне

$$U(0, x) = \begin{cases} 0, & x \in [0;2) \cup (4; +\infty), \\ 2 - 2(x - 3)^2, & x \in [2;4]. \end{cases}$$

2. Знайти закон коливань однорідної струни довжини l , правий кінець $x = l$ якої вільний, а лівий $x = 0$ закріплений, якщо коливання відбуваються тільки внаслідок дії неперервно розподіленої вздовж струни зовнішньої сили інтенсивності $f(t, x) = t \sin \frac{7\pi}{2l} x$.

Варіант 4

1. По однорідній необмеженій струні поширюються хвилі відхилення, викликані локальним початковим відхиленням

$$\varphi(x) = \begin{cases} 0, & |x| > \frac{\pi}{2}, \\ 2 \cos x, & -\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}. \end{cases}$$

Записати формули, які визначають а) профіль струни в момент часу $t_0 = \frac{\pi}{4a}$, де a – стала, що фігурує в рівнянні коливань струни, і б) закон руху точки струни з абсцисою $x_0 = 2\pi$.

2. Дослідити процес вільних коливань однорідної напівобмеженої струни з пружно закріпленим кінцем, якщо точка закріплення пружини зміщується згідно з законом $\gamma(t) = 3t^2$, а початкові відхилення та швидкість точок струни відсутні.
3. Дати фізичну інтерпретацію поставленої мішаної задачі та знайти її розв'язок:

$$\begin{aligned} U_{tt} &= U_{xx} + (x^2 - l^2)t^2, & t > 0, & x \in (0; l), \\ U(0, x) &= 0, & U_t(0, x) &= 0, & x \in [0; l], \\ U_x(t, 0) &= 0, & U(t, l) &= 0, & t \geq 0. \end{aligned}$$

Варіант 5

1. По однорідній ($a = 1$) необмеженій струні поширюються хвилі відхилення, викликані локальним початковим відхиленням, яке відмінне від нуля тільки на проміжку $x \in [0; \pi]$, де воно рівне $2 \sin x$.

Записати формули, які визначають а) профіль струни в момент часу $t_0 = \frac{3\pi}{2}$, і б)

закон руху точки струни з абсцисою $x_0 = \frac{\pi}{4}$.

2. Поширюючи збурення кінця за допомогою прямої хвилі, розв'язати мішану задачу:

$$U_{tt} = a^2 U_{xx}, \quad t > 0, \quad x > 0,$$

$$U(0, x) = 0, \quad U_t(0, x) = 0, \quad x \geq 0,$$

$$U_x(t, 0) = \sin t - t, \quad t \geq 0.$$

3. Дати фізичну інтерпретацію поставленої мішаної задачі та знайти її розв'язок:

$$U_{tt} = U_{xx} + lx(x-l), \quad t > 0, \quad x \in (0; l),$$

$$U(0, x) = 0, \quad U_t(0, x) = 0, \quad x \in [0; l],$$

$$U(t, 0) = 0, \quad U_x(t, l) = 0, \quad t \geq 0.$$

Варіант 6

1. По однорідній необмеженій струні поширюються хвилі імпульсу, викликані наданою струні початковою швидкістю, яка рівна

$$\psi(x) = \begin{cases} 0,01a, & 0 \leq x \leq l, \\ 0, & x \notin [0; l], \end{cases}$$

де a – стала, що фігурує в рівнянні коливань струни, $l = \text{const} > 0$.

Записати формули, які визначають а) профіль струни в момент часу $t_0 = \frac{l}{6a}$, і б)

закон руху точки струни з абсцисою $x_0 = -l$.

2. Дати фізичну інтерпретацію поставленої мішаної задачі:

$$U_{tt} = U_{xx}(t, x), \quad t > 0, \quad x > 0,$$

$$U(0, x) = \begin{cases} -2 \cos \frac{\pi}{2}(x-2), & x \in [1; 3], \\ 0, & x \in [0; 1] \cup (3; +\infty), \end{cases} \quad U_t(0, x) = 0, \quad x \geq 0,$$

$$U(t, 0) = 0, \quad t \geq 0,$$

і зобразити графічно її розв'язок у моменти часу $t = 1, 2, 3, 4, 5$.

3. Знайти закон вимушених коливань однорідної струни, закріпленої на кінцях $x = 0$ і $x = l$, без початкових зміщень і швидкостей, якщо на струну діє рівномірно розподілена сила сталої інтенсивності $P = \text{const}$.

Варіант 7

1. По однорідній ($a = 2$) необмеженій струні поширюються хвилі імпульсу, викликані наданою струні початковою швидкістю, яка відмінна від нуля тільки на проміжку $x \in [-2; 2]$, де вона рівна 3.

Записати формули, які визначають а) профіль струни в момент часу $t_0 = 4$, і б) закон руху точки струни з абсцисою $x_0 = 1$.

2. Дати фізичну інтерпретацію поставленої мішаної задачі:

$$U_{tt} = U_{xx}(t, x), \quad t > 0, \quad x > 0,$$

$$U(0, x) = \begin{cases} 2 \sin \frac{\pi}{2}(x-1), & x \in [1; 3], \\ 0, & x \in [0; 1] \cup (3; +\infty), \end{cases} \quad U_t(0, x) = 0, \quad x \geq 0,$$

$$U_x(t, 0) = 0, \quad t \geq 0,$$

і зобразити графічно її розв'язок у моменти часу $t = 1, 2, 3, 4, 5$.

3. Знайти закон вільних коливань однорідної струни, закріпленої на кінцях $x = 0$, $x = 2$, якщо початкова форма струни задається функцією $\varphi(x) = A \sin \frac{\pi m}{2} x$, де $A = \text{const}$, $m \in \mathbf{N}$, а початкова швидкість її точок рівна нулеві.

Варіант 8

1. По однорідній ($a = 0,5$) необмеженій струні поширюються хвилі відхилення, викликані локальним початковим відхиленням, яке має форму параболи

$$\varphi(x) = \begin{cases} 0, & |x| > 2, \\ 4 - x^2, & -2 \leq x \leq 2. \end{cases}$$

Записати формули, які визначають а) профіль струни в момент часу $t_0 = 3$, і б) закон руху точки струни з абсцисою $x_0 = -1,5$.

2. Поширюючи збурення кінця за допомогою прямої хвилі, розв'язати мішану задачу:

$$U_{tt} = a^2 U_{xx}(t, x), \quad t > 0, \quad x > 0,$$

$$U(0, x) = 0, \quad U_t(0, x) = 0, \quad x \geq 0,$$

$$U(t, 0) = 0,5t^2, \quad t \geq 0.$$

3. Знайти закон вимушених коливань однорідної струни, закріпленої на кінці $x = l$ і вільної на кінці $x = 0$, під дією рівномірно розподіленої уздовж струни зовнішньої сили сталої інтенсивності $Q = \text{const}$, якщо початкові відхилення та швидкість точок струни рівні нулеві.